

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy hónapra ... 3 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
városok palotájában.

TELEFON-SZÁM: 97.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József utca-herceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
STAUBER JÓZSEF.

Pentek, november 9.

Béke-forrádalom.

„Az odvas íában örlő szu lakik!” Az óriási beteg újra vonaglik, rengeti-rázza a forradalmi ház. A legmakacsabb tűz, amelyet ugylátszik egy vérocean sem tudott eloltani s amelyet nem is olthat el más, mint az emberiség megnyugtató álma: a béke!

Ma újra harc dúl Pétervár utcáin, üvöltenek újra a háboru sakáljai, mindenki keresi a helyet, ahol megvethesse lábát, hogy el ne merüljön a kétségbeesés iszapos hinárijában, vagy fel ne ragadják a minden oldalról zuduló forgószeklek, melyek egy nagy temető felé rohannak.

Még vonja őket a cári birodalom romantikus álmodozása, a szláv egység álma, melyet oly jól tudott a valóság színével kifesteni s fülükbe sugdosni a tengerek uzsorása. Fejüket vesztve e pillanatban úgy érzik magukat, mint a keresztúton álló vándor, aki nem tudja melyik ut vezet célja felé. Fenyegetőleg int feléjük a zordon hitelező csontos ujj, megborzasztja lelküket az anyagi romlás s a kibontakozásnak lehetőségeit nem engedi meglátni szemeknek a belviszálytól felvert utcai por.

De a lelkek a forlaszokon, a kormány hajlékaiban, az uniformis alatt, a tengerész-zászlók mellett mindenütt sóvárogva tekintének a messzeségbe, ahol ünnepi mezben zsolozsma szóval közeledik a béke. Ma még egymásra emelt kézzel állanak szemben a testvérek, de ezek a kezek halk mozdulattal fognak lejjebb és lejjebb ereszkedni, míg végre megismerik egymást és összefonódnak, a becsületes kézfogásban. És akkor hiába pattog az angol korbács s hasztalan cseng a francia aranyak zenéje egyetlen orosz sem fog hallgatni mást, mint a béke szózatát. Ha nem is tehetünk róla, fáj, hogy az emberiség utja a békéhez — a véres barrikádokon át vezet... De oda vezet!

Pétervárt győzött a forradalom.

— Letartóztatták a kormányt. —

(Telefon.) Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Eszakkéleti rádióállomásaink ma a következő megbeszélésről táviratot fogták fel, amelyet Pétervárról az összes hadseregeknek megküldöttek.

A hadi forradalmi bizottság felhívása. (elője hiányzik a táviratnak.)

... a politikai foglyokat haladéktalanul kiszabadítjuk. Konovalov, Kiskin, Terescsenko, Nikitin és a többi volt minisztereket a forradalmi bizottság fogságba vetette. Kerenszki elmenekült. Az egész hadsereg szervezetének lelkeire kötjük, tegyenek intézkedéseket Kerenszkinék azonnali letartóztatására és Pétervárra való szállítására. Minden segítség, amelyet valaki Kerenszkinék nyújt, súlyos államellenes bűnnek számít és büntetetlen fog. Pétervárt győzött a munkás és katonai forradalom. A munkás, katonaképviselők nagyoross kongresszusa kifejezi azt a reményét, hogy a vasutakon a rend fenmarad, az üzem egy pillanatra sem fog szünetelni.

Stockholm. Amlg Terescsenkó az orosz kormány nevében a szovjet békeprogramját elutasította, most nem kevesebb, mint tizenegy nagy frontszervezet határozta el, hogy a szovjet által Skobolevnek, a párisi konferenciára küldött képviselőnek adott békentestítéseket, az orosz köztársaság hivatalos békeprogramjánál tekintsek. Ehhez a határozathoz a többiek között az északi hadsereg katonai tanácsa, az oláh front végrehajtó-bizottsága, továbbá a balti flotta helsingforszi végrehajtó-bizottsága, a Fekete-tengeri flotta tengerész-bizottsága, valamint az odesszal kerület katonai tanácsa is osatlakozott.

Stockholm. Pétervárról jelentik, hogy Wladimirovok néhány nap óta a maximálisták hatalmában van. Felhívást intéztek a lakossághoz, amelyben közölték, hogy ők vették át a hatalmat. Állami és magán-szervezetek kijelentették, hogy elismerték a maximálista uralmat és alkalmazkodnak hozzá.

Berlin. Kopenhágából jelentik: Pétervárról érkezett táviratok szerint az orosz fővárosban kitört a polgárháború. Az utcákon a forradalmárok barrikádokat emeltek és már számos helyen véres összecsapásokra került a sor a Kerenszkihez hű csapatok és a nép között. Pétervár munkásnyerőjében nyit forradalom van és a maximálista mozgalom állandóan növekszik.

Stockholm. Az orosz helyzet teljesen kifejeződött úgy, hogy beavatott politikai körökben biztosra veszik, hogy az egész kormány kénytelen lesz lemondani. Kerenszki beletűnt a kormányzásba és elhatározta, hogy teljesen visszavonul a politikai életből. Az esetben, ha most új demokráta kormány kéri Oroszországban az ügyek élére, ennek az lesz a lezselő következménye, hogy

Oroszország elvált szövetségeseitől. A munkás- és katonatanács elnöke, Trotzky az azonnali béke érdekében agitál és tekintettel Oroszország gazdasági helyzetére híveinek száma egyre szaporodik.

Pétervár. (Reuter-ügynökség.) A maximálista forradalmi bizottság vezetése mellett tengerész-katonák lefoglalták a hivatalos Pétervári Távirati Ügynökség szerkesztőségi helyiségeit, hatalmukba kerítették a központi táviró hivatalát, az állami bank és a tengerészeti minisztérium épületét, amely többiben éppen a köztársasági tanács ülésezett. Néhány rablás esettől eltekintve, nagyobb zavargásról eddig jelentés nem érkezett.

Károly király és a királyné az olasz fronton.

(Telefon.) Udine. A király és királyné 5-én reggel Miksa főherceggel, továbbá Félix és René pármal hercegekkel az olasz frontra érkezett. Őfelsége kíséretében van a rendes katonai kíséreten kívül Arz báró, a vezérkar főnöke, Zita királynét pedig Eszterházy gróf főudvarmester és Küllay Erzsébet udvarhölgy kísérette el utójában.

Őfelsége a mai napon megtekintette Gradiskát, Cormonst, Udinet, Codroipót, Palmanuovát és Cervignanót. Első útja Monfalconén át Ronchiba vezetett, innen pedig egy rögtönzött hidakon át Gradiskába. A két várost az olaszok két éves uralmuk alatt a betonok és az acélnak olyan pzarlásával erősítették meg, amely már megmúládja a tábori erődítések mértékét. Drótsóvények veszik körül ezeket a városokat, szinte bevehetetlennek látszanak, de derék csapatainknak semmi gát nem volt elég széles, semmi drótkadály nem volt elég erős, hogy ne küzdjék. Gradiska az utolsó város, melyből az olaszok a lakosságot elhurcolták. Cormonban, ahová őfelsége dél felé ért, a lakosság ottmaradt, a férfiak kivételével, akiket a „felszabadítók” már 1915-ben magukkal hurcolták.

A királyt lelkesedéssel fogadták. Az olasz trikolor helyébe az osztrák lobogó került, a Viktor Emánuelről és Heléna olasz király nééről elnevezett utcák feliratait át huzzták és helyettük Eljen Károly! Eljen Zita! felírások láthatók.

A király elbeszélgetett az üdvözlésére megjelentekkel és a postestának, aki a lakossággal együtt az olasz invázió alatt hű maradt Ausztriához, átnyújtotta a Ferenc József-rend hadiékítményes nagykeresztjét.

A lakosság ovációi közben hagyta el a király Gradiskát és minél közelebb jutott a Tagliamentohoz, az olasz menekülésnek annál rémségesebb képei tárultak szeméi elé. Lovak, ökrök hullái hevernek szanaszét, egész tűzérési parkok, municions kocsik sorai teherautomobilok, leülésre váró marhacsordák állják el az utat, ágyuk és automobilon feküsznek felborulva az árkokban.

Zompicchia volt a király legközelebbi megállóhelye, majd Codroipót át ment át a Tagliamento jobbpartjára. Az ágyuk még javában dörögtek, amikor a király személtára csapataink átvonultak a rögtönzött hidakon. Késő délután volt, mikor az uralkodó Palmanuovába érkezett.

Az olaszok felgyújtották raktárakat, a házakat, de pusztító munkájuk nem sikerült, mert sértetlen raktárak, egész tábori vasuti park,

a vagonok és mozdonyok száza-
állanak sértetlenül, a lakóházak
sokat szenvedtek és még sok ház
állott lángokban, amikor a király
elhagyta a várost és visszafelé ve-
zető útjában Cervignanoba indult.

A király megtekintette az aostai
herceg volt főhadiszállását. A her-
ceg épp akkor hagyta el a várost,
amikor messzehordó ágyúink egyi-
ke belelőtt a főhadiszállás közelé-
ben levő egyik házba. Károly ki-
rály Monialconén át Triestbe
ment, ahol az éjszakát töltötte.

Aradmegyei hadiadózóok.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi
pénzügyigazgatóság ma küldötte
meg a borosjenői, tornóval, boros-
sebesi, világosi és nagyhalmágyi
járásokba a háborus adójavaslato-
kat, amelyeket Daróczy Ignác dr.
készített el. A javaslatok szerint
az öt járásban a jövedelemadó
855.000, a vagyonadó 227.245, a
hadi nyereségadó 2.481.431 kor-
onában van kiszámítva. A közszem-
lére tétel idejének lejártja után, no-
vember 19-én kezdi tárgyalni a
felszólamlási bizottság Bohus La-
jos báró elnöklésével a borosjenői
községhezán a tételeket. Alább kö-
zöljük az ezer koronánál maga-
sabb adózók neveit. Az első szám
a név után a jövedelmi, a második
a vagyon, a harmadik a hadinyere-
ségadót jelzi.

Katona Miklós 1700, 96, 1745,
Kovács Ernő 1050, 102, 2284, Ij.
Schenk Károly 1780, 112, 1996,
Schiller Mór 1130, 368, 3179, Ha-
lász Antal 1130, 64, 2672, Kohn
Mór 2210, 158, 3641 Dr. Bogdánfy
Béla 6419, 610, 5444, Fischer Kál-
mán 1920, 66.4747, Traub Kálmán
390, 22, 1400, Özv. Vikol Lipótné
2120, 119, 5825, Vikol Gergely
3237, 106, 5273, Wolff Sámuel 6170
245, 17310, Wolff Béla 2120, 205,
5133, Wolff Zsigmond 210, 205,
5070, Motorka Romulusz 2800,
205, 16727, Török Andor 3154,
4620, 12185, Pollátschek Samu
11250, 410, 70832, Pollátschek Mik-
sa 12250, 410, 70832, Gróf Potocky
Ádám 87500, 26750, 326242, Weisz-
berger Lipót 1720, 576, 3690, Hö-
nig Gyula 7250, 29, 32029, Metel
Náthán 3120, 410, 8335, Sajgó An-
tal 1220, 46, 1866, Dr. Burdán Tó-
dor 730, 48, 1490, Dr. Csillag Ignác
876, 81, 2511, Kera Karácsony
3120, 410, 8956, Karton Aladár 661,
90, 1469, Kiss János 1130, 460, 3912
Scheer László 1780, 31, 2144, Dr.
Sebestyén József 1780, 180, 2401,
Török Géza 2670, 1130, 2929, We-
kerle Antal 5560, 440, 10969, Braun
Ödön 1520, 31, 2391, Özv. Bar-
kassy K.-né 2120, 4720, 7626, Özv.
Bodányi Józsefné 2320, 22, 5578,
Haberfelner Béla 1556, 265, 1908,
Löwy Márkus 14000, 1860, 70616,
Holländer Sámuel 1130, 1710,
2945, Dr. Csomós Jakab 834, 342,
1551, Bálint Ceraszin 1018, 19,
1557, Hermann Keresztély hagyat-
éka 20250, 3125, 119141, Dr. Czég-
ka Zdenkó 6771, 119, 15332, Dima
Miklós 1460, —, 1359, Greck Mik-
lós 1620, —, 1752, Özv. Grieszha-
ber M.-né 3160, 108, 4536, Grill Jó-
zsef 1540, 17, 1805, Kublin Lajos
2840, 610, 3357, Ringeizen Ernő
3180, 119, 4483, Székula Axent
2980, 158, 3001, Szőke Eszter és
Márta 5220, 610, 36803, Szücs De-
meter 1700, 48, 2349, Tamás De-
meter 17980, 930, 29395, Török Ár-
pád 2020, 48, 4616, Dr. Wiesel Jó-

zsefné 1130, 325, 3497, Weber Ján-
nos 3700, 410, 5799, Báró Bohus
Lajos 7000, 550, 14248, Spatár Má-
ria 2820, 93, 7866, Wittenberger
Mór 1130, 38, 3614, Ardeleán Elek
kjegyző 2297, 106, 4594, Bacsoni
Kálmán 3210, 158, 7078, Faragó
István 3067, 285, 5916, Feszler Ká-
roly 9500, 960, 36648, Popeszku
Adrián 8774, 365, 25569, Fried-
mann Ignác 4470, 31, 6437, Özv.
Laza Flóriánné 5260, 38, 2863,
Martics Gyula 3320, 22, 4740, Özv.
Nyiska Jánosné 3420, 28, 2910,
Leszkucz György 2920, 28, 3479,

Özv. Abiáll Ferencné 5890, 285,
12809, Dr. Abonyi Henrikné 2030,
80, 3014, Arnold József 3120, 93,
8981, Barna Lajos 5260, 132, 9559,
Binkics János 1780, 64, 2081, Beck
Adolf 4730, 528, 9017, Derecskey
Károly 4798, 265, 10432, Fekete
Gyula 1520, 80, 2914, Gürtlich
Ágoston 5560, 205, 11795, Grosz
Pál 6660, 1130 12697, Hanyi Gyula
15547, 450, 98500, Helm Ottó Fri-
gyes 12410, 145, 39212, Lammert
János 1460, 886, 1322, Ors Rezső
1700, —, 3126, Pavlovits Ignác
5370, 188, 10686.

Egységes pártalakulási tervek.

(Telefon.) Egy kormánypárti
estilap írja: Az egységes pártala-
kulásra vonatkozó tárgyalások, a
mint hiteles forrásból értesülünk,
nagyjában és egészében tegnap
befejeződtek. Semmi lényeges aka-
dály sincs többé annak, hogy a
nemzeti demokrácia és választójo-
gi reform alapján álló kisebbségi
pártok közös program alapján
egységes táborba olvadjanak ösze-
sre. Igen rövid idő múlva nyilván-
osságra kerül az a messzemenő
*gazdaságpolitikai, szociális és
véderb-politikai program* is, amely
nek alapján az egyes pártok közöt
a legszorosabb kapcsolat létrejö-
het.

Az új alakulásnak lényege az,
hogy gouvernementális kormány-
zó párt jöjjön létre; hivatása pe-
dig az lesz, hogy egységes munka
program alapján biztosítsa e rend-
kívüli időkben a nemzet jogos igé-
nyeinek mindenirányú kielégítését.
Serényi Béla gróf kereskedelem-
ügyi és Szurmay Sándor báró hon-
védelmi minisztereknek utja a ki-
rályhoz szoros az ezekre az igé-
nyekre vonatkozó eddigi megállá-
podások megpecsételéseivel függ
össze. Mindketten tárcájuk körébe
vágó olyan gyökeres vívmányokat
visznek ezuttal tető alá, amelyek
nemcsak kielégíthetik a nemzeti
igényeket, hanem lényegesen meg-
könnyíthetik azoknak a munkáját,
akik az Ausztriával való viszony-
nak évtizedekre szilárd revízióját
készítik elő.

Lényeges biztosítéka az új ala-
kulásnak hogy illetékes neyen a
legmesszebbmenő rokonszenvvel

fogadják és munkaprogramjának
megvalósításához minden alkot-
mányos eszközt rendelkezésére
bocsátanak.

A tegnapi minisztertanács
egyébként véglegesen letárgyalta
Vázsonyi Vilmos dr. választójogi
reformjavaslatát s annak minden
részletére nézve egységes megál-
lapodás jött létre. Ugy értesülünk,
hogy a választójogi priusz tekin-
tetében sincs nézeteltérés a kor-
mány és a kormányt támogató
pártok között. A választójogi re-
formot lehetőleg még a delegációk
összeülése előtt napirendre akar-
ják tűzni.

Az új pártalakulásnak formai
kérdései akkor tisztázódnak végle-
gesen, ha Andrássy Gyula gróf
visszatér a fővárosba. Az első par-
lamenti ülésen, amikor a kormány
beterjeszti az összes reformjavas-
latokat, Wekerle miniszterelnök
hosszabb beszédben vázolni fogja
a minden részletében kidolgozott
egységes munkaprogramot s beje-
lenti, hogy ennek megvalósítására
a mai kisebbségi pártok egységes
kormányzó-párttá tömörülnek.

Az egységes pártalakulás sike-
réhez s főleg ahhoz, hogy abban
mindkét függetlenségi párt elvi
programjának jelentékeny részét
megvalósíthatja, a lengyel kérdés-
nek gyökeres rendezése is hozzá-
járult. A Károlyi-párt egyenesen
azt vette kiinduló pontnak, hogy
ha a megalakítandó lengyel király
ságnál honorálják a nemzeti igé-
nyeket, az ugyanilyen elbírálás-
nak Magyarországot illetőleg nem
lehet semmi akadály.

Küszöbön a döntő mérkőzés.

(A francia csapatok elfoglalták hadállásaikat.)

(Telefon.) Berlin. A Corriere
de la Sera a következőket írja:
Küszöbön áll a világtörténelem
egyik legnagyobb csatája. A
francia segítő csapatok immár
elfoglalták hadállásaikat és az
olasz csapatokkal együtt az a
egfőbb vágyuk, hogy a fel-
kinált csatát elfogadják és meg-
ütközzenek az ellenséggel. Az
olasz haderők átcsoportosítása
gyorsan halad előre, úgy, hogy
a legközelebbi napokban az
olasz sereg befejezi újból való
felvonulását. A lap beismeri,
hogy az isonzói hadseregek tü-
zérének negyedrésze elve-
szett, azonban azzal vigasztalja
olvasóit, hogy Franciaország

már megkezdte az újabb ágyúk
küldését.

Genf. A Matin ismét kijelenti,
hogy Olaszország helyzete na-
gyon komoly, de hidegvérü-
ségre inti a közvéleményt. Az
olaszok vereségét el lehetett
volna kerülni, ha a kormány eré-
lyesen fellépett volna a jobbról
és balról folytatott propagandá-
val szemben. Az olasz kormány,
elhatározta, hogy teljesen fel-
tárja a helyzetét s megteszi a
szükséges intézkedéseket. A mai
körülmények között nincs más
hátra, mint hogy az olaszok a
Piave-ig visszavonuljanak.

Herve írja: Most újabb hiza-
nyítékát kaptuk annak, hogy a

frontot át lehet törni. Követel-
jük ennél fogva, hogy a francia
hadvezetőség készítse elő a
nyugati harctéren a német front
áttörését, mivel ennek végre-
hajtásával fokozni lehetne a köz-
vélemény hangulatát.

Lugano. Római jelentések
szerint *Tütöni* a tartományi ta-
nácsot izzó beszéddel nyitotta
meg, amelyben kifejtette, hogy
a háboruban a vereségek és si-
kerek váltakoznak. Még remélni
lehet, hogy Olaszország újabb
sikereket fog elérni.

A kamara november 10-én
ül össze, de Orlando miniszter-
elnöknek a kamara elnökével
folytatott megbeszélése szerint
az új kormány bemutatkozása
után a kamara ülésezeit is-
mét berekesztik.

A félhivatalos olasz lapok me-
sége illő híreket terjesztenek a
támadó osztrák-magyar és né-
met csapatok számáról, nyilván-
valóan a célzattal, hogy az ola-
szok vereségét szépítsék és a
szövetségeseket segítségre ser-
kentsék.

MŰVESZET

* Színházi műsor Péntek Név-
telen asszony. (B) Szombat délután
Mágnás Miska, este Bőregér. (A.)

* A színház hírei. Hjusági és
népies előadás. Vasárnap délután
két előadást tart aársulat délután
3 és két órakor A varsói citadella.
Este 7 és fél órakor rendez hely-
arással A Bőregér van műsoron. —
A névtelen asszony, izzalmas szin-
játék pénteken kerül ismét előadás-
ra a már ismert kitűnő szereposztás-
ban. — *Halmos János vendég fel-
lépte.* A pozsonyi színház kitűnő te-
noristája, ki legutóbb a *Hoffman* me-
séli operában fényes sikerrel ven-
dég szerepelt, szombaton és vasárnap
ismét fellép A *Bőregér* operett Al-
fréd szerepében.

* Egy különös teremtés törté-
nete. Egy régi néplut szerint a mag-
nyelvet a keresztuton felakasztott
gonosztevő elhullat, a földbe kerül
és megtermékenyíti. Ebből egy kis
ember nő ki, melyet Alraunának
hívnak. Az emberek éjnek idején
kiástak a gyökéremberkét, hazavit-
ték és amulettként őrizték. Szeren-
csét hozott a házba, de bajt és ke-
serűséget is okozott. Tulajdonosát
mindenféle bűnre ösztönözte és vé-
gül a pokolba juttatta. Hanns Heinz
Ewersnek a gyökéremberke legen-
dája adta az impulzust. *Alraune*,
egy különös teremtés története
című vaskos regényének a megírás-
ára, mely grandiózus fantáziával
meséli el egy gyilkos és utcafény
mesterségesen létrehozott magzatjá-
nak a történetét. A könyv a napok-
ban jelenik meg magyar nyelven a
Tevan-kiadásban. Ára 6 korona.

* *Ewers* világhírű regénye az
Alraune kapható Oláh Sándor és
Tsa könyvkereskedésében. Telefon
2-30 7025

* *Alraune* megjelent és kaphat-
ható Deák könyvkereskedésében
Forray-utca. 7331

Kancellárné ökegyelmessége.

(Saját tudósítónktól.) Aki október utolsó napjaiban a fényes müncheni utcákon sétált, egy kedves, kis pápaszemes öreg urat láthatott végigtipegni a hosszú és nyilegyenes járdán, egy hozzája hasonló, őszhajú matronával. Senkise gondolhatta még akkor, hogy ezt — az évek súlyától bizony már — kissé roskadozó férfit fogja elhívni a sors, hogy törékeny vállaira vegye a német birodalom ügyeit. Aki Hertling gróf állását és egyéniségének jelentős voltát nem ismerte, bizony a legkevésbé sem sejtette azt, hogy ennek az alacsony termetű férfinak magasröptű lelke van, pompás itélete és kifejezetten nagy energiája. Még most is, mikor pedig nem látszik másnak, mint egy csönves professzornak, aki hűségesen leszolgálta idejét s most, életének végén békés nyugalomban tölti a hátralévő időket.

Hertling 74 éves s bizony közel jár ehhez az életkorhoz felesége is. Sétáikban nem a férj nyújtja karját feleségének, hanem a feleség veszi karra férjét, amely dolognak a kancellár rendkívüli rövidlátása adja meg a magyarázatot. Ez — a minden tudással közös — rövidlátás azonban a lélek messzetekintő képességeit takarja.

Életcélja mindig a családja volt. Minden mást ugyiszólván mellékes dolognak tekintett. Nehezen hibetó, hogy felesége: Biegeleben grófnő, mint a birodalmi kancellár neje, fölfogja adni eddigi életmódját s visszavonultságából kilép a nyilvánosság elé. S ugyanez mondható a kancellárné, akiről köztudomású, hogy a fontos dolgokban nagyon hajlik felesége tanácsára. A közöttük levő viszony nemcsak a hűséges házastársak viszonya, hanem a legnemesebb fajtájú és legönzetlenebb barátság is. Hertling gróf sohasem ismert szebbet, mintha távollatárhatta magát a politikai tülekedéstől s irigyléseméltó nyugalom élhetett családjában körében. Felesége, gyermekei és unokái között érezte magát a legjobban a hatalmas bajor miniszterelnök, aki unokáinak tisztá s nevető gyerekszeméből merítette a lelki béke gyönyörűségét.

Hertlingnek egy fia és három leánya van. A fiu kapitány a bajor hadseregben és jelenleg is a harcúterén küzd. Egyik leánya egy porosz tiszthez ment férjhez, ki szintén a harcúterén teljesít szolgálatot. Két leánya még nem ment férjhez és szüleikkel élnek. A látogatásokat rendszeren dolgozószobájában fogadja Hertling és pedig mindenkor állva, míg vendégének az íróasztala mellett mutat helyett. Nagy fogadások, udvari ünnepélyek alkalmával Hertling rendszeren a háttérben marad. A nagy zaj nem izlése szerint való. A legnagyobb ünnepeknél sem ment el az udvari előadásokra még ha a többi miniszter mind jelen volt is. Mindazt a szabad időt, amelyet hivatala és meltsósága meghagyott neki, ép úgy családja körében töltötte miniszterelnök korában, mint akkor, midőn még a müncheni egyetem bölcsészeti professzora volt, vagy a centumpárt vezetője. S nem mese, de valóság, hogy noha egy házban lakott a müncheniek szel-

Halálra gázolt képviselő.

(Telefon.) Budapest. Mesrendítő szerencsétlenség történt ma délelben, a főváros forgalmas helyén. Déli fél 1 órakor az egyetem téren Hegedüs János dr.-t, a főváros I. kerületének országgyűlési képviselőjét halálra gázolta egy villamos. A 87 éves öreg ur a Kecskeméti-utcából jött és a Papnövelde-utcába fordult be. Éppen akkor jött az egyetem templom előtt a Papnövelde-utcaból a 114. számú városi villamos. Amikor Hegedüs dr. a sinen át akart menni, Borsos, a villamos vasút kocsivezetője erősen csengett, de a képviselő nem hallotta a csengetést. A kocsivezető fékezett, de a tragédiát már nem lehetett elkerülni. A befékezés után a kocsi még 3 lépést szaladt és az öreg urat elütötte. Hegedüs dr. felső testével a villamos kocsi alá esett, a kocsi mentődeszkája és első kereke közé került és a mentődeszka teljesen összelapította a fejét. Hegedüs János dr. azonnal meghalt.

Telefonáltak a mentőkért és a IV. kerületi kapitányságnak. Gábor kerületi kapitány a helyszínre sietett, csakhamar megjelentek a mentők is, akik már csak a beálló halált konstatálhatták. A holttestet beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe. Gábor kapitány kihallgatva a tragédia szemtanúit, akiknek vallomásából megállapítható, hogy a kocsivezetőt semmiféle felelősség nem terheli.

Hegedüs János dr. a főváros törvényhatósági bizottságának több mint 50 éven át tagja volt. A puritán klasszikus jellemű férfi 1848—49-ben a magyar Vörös Kereszt egyesület felállítását kezdeményezte. Nagy része volt a budapesti orvosegyletem megalakulásában is. A budai I. kerületi fizikális polgárságnak volt a vezetője. Néhány évvel ezelőtt a Szabvány Antal halálával megüresedett I. kerületi mandátumot egyhangú választással kapta meg.

Van-e kötelező titoktartás a halál után?

(Saját tudósítónktól.) Egyik előkelő aradi ügyvéd mondotta el az Aradi Közlöny munkatársának a következő érdekes történetet:

— Hosszu ügyvédi praxisomban még nem fordult elő olyan eset, amely ma jutott tudomásomra. A délelőtti folyamán egy fiatal és szép asszony jelentkezett az irodámban, ki eladta, hogy válóperében ügyvédiül szeretne megnyerni engemet. Ezelőtt hét esztendővel ment férjhez innen Aradról. Férje felsőmagyarországi ember, kitől most válik. Az ok a férj betegsége. A bíróság előtt ezt azonban — egy különös ok miatt — nem tudta bizonyítani. Ez az ok — egy halott orvos titoktartása.

A fiatal asszony ugyanis arra kérte a bíróságot, kötelezze T. B. egyetemi orvosot, hogy az elhunyt professzor jegyzőkönyvét mutassa be a bíróság előtt. E jegyzőkönyvekbe megtalálhatók az adatok, hogy négy év előtt a professzor a férjet verbajban gyógy kezelte. Ezt a válóokot akarta a feleség megszerezni.

A bíróságon most felvetődött az a kérdés: — Mekkora az orvos titoktartási kötelezettsége halála után?

A végrendelet végrehajtója ugyan is megtámadta a jegyzőkönyv bemutatását.

— E feljegyzések között — ugyan — olyan természetű dolgok is lehetnek, melyek nem is tartoznak a betegség leírásához. Privát feljegyzések, melyeket a beteg esetlegesen elbeszélte kezelő orvosának magáról, vagy másokról. Csajádi ügyek, melyek nem tartoznak a nagy nyilvánosság elé... Különben is a férj, ha a paciense volt az elhunyt egyetemi tanárnak, feloldotta-e azt

annak halála előtt a kötelező titoktartás alól? Erre sehol nincs bizonyíték, sőt a férj épen ennek ellenkezőjét állítja. Nincs sehol semmi ok arra nézve, hogy a végrendelet végrehajtója a jegyzőkönyvet felmutassa.

— A törvényszék magáévá tette T. B. dr. főfőadását s úgy határozott, hogy a feljegyzések kiadására nem kötelezi. Mert e jegyzetek lehetnek az orvos privát megfigyeléseinek eredményei, sőt véleményei a páciensről, melyeket pusztán önmaga számára örökített meg. E jegyzetek titokosságát bizonyítja az, hogy a kezelő orvos azokat soha sem mutatta meg betegeknek. E perben voltaképpen nem is arról van szó, hogy a feleség férje egészségi állapotát rögzítse meg, hanem arról, hogy ezeknek a feljegyzéseknek a segítségével egy évvel ezelőtt esetleg megtörtént házasságtörést bizonyítson be, amely aztán a válás alapját képezhesse. Mi után ezek a jegyzetek nem ilyen célból készültek, teljesen jogosnak találta a bíróság a végrendelet végrehajtó álláspontját, mely soha nem lehet más, mint az elhalt céljainak teljesítésétartása. Ha az orvosok vagyen kezelői, örökösei az elhunyt jegyzeteit ilyen célokra felhasználni engednék: egyetlen beteg sem volna soha bizonyosabban, hogy orvosára bízott titkát — ennek halála után — nem terítse ki valamely pör — a profán kíváncsiak asztalára.

— S mindezek után elfogadta ügyvéd ur a nő megbízását? — kérdezte munkatársunk.

— Elfogadtam, mert hátja másé is lehet magyarázni a dolgokat. Megfogom próbálni a királyi táblánál, a hová a törvényszék határozatát feljolyamodom.

lemez humoros ujságjával a Simplicissimussal, nem is tudott a szomszédságról. A tanár urat nem érdekelték az élekboldok bohóságai, mindennap megtette szo-

kott utját az egyetemre, amelynek legkedvesebb előadói közé tartozott. A sors némi tragikumát látta, abból hogy Hertlinget így kiszakították a legkedvesebb csa-

lad köréből s olyan magasra emelték, ahová ő sohasem vágyakozott. De hát mit is mond a régi német közmondás: — Nem mindenki odaér, ahová elindult. S mostantól fogva a német birodalom további sorsa Hertling professzor gondjává lett.

Vizsgálat a Burgonya Központ hanyagsága miatt.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny-nek kezdettől fogva az volt az álláspontja, hogy a Központok nemcsak hogy nem javítják meg a közéletmezés mizériáit, hanem ellenkezőleg, kerékkötői minden valamire való okos igyekezetenek. Most a Burgonya-Központ viselt dolgai kerülnek napvilágra a az eddigi jelek szerint a közéletmezési miniszterium alaposan meg fogja rendszabályozni a Burgonya-Központot, amely ellen országszerte jogos panaszok hangzottak el.

Egy aradi esetből kifolyólag most komoly, szigorú vizsgálat indul meg a Burgonya-Központ ellen. Aza aradi Weitzer-gyár vezetősége a munkások részére két waggon burgonya kiutalását kérte a közéletmezési miniszteriumtól. A miniszter értesítette a gyár vezetőségét, hogy a Burgonya-Központ útján kiutalványozta a kért két waggon burgonyát.

A waggonyári munkások vártak-vártak a két waggon burgonyára, de ez nem érkezett meg. Ekkor sürgönyt menesztettek a Burgonya-Központhoz, ahonnan megjött a távirati válasz, hogy a dolog rendben van, a 2 waggon burgonyát a miniszter kiutalványozta. A munkások tovább vártak türelmesen, de a krumpli csak nem akart megérkezni. A munkások újabb táviratban sürgették a burgonyát, mire a Központtól az a távirati válasz érkezett, hogy a két waggon burgonyát már utnak indították s az nemsokára megérkezik Aradra. A munkások még mindig türellemmel várakoztak, de amikor hosszas várakozás után még mindig nem érkezett meg, a kiutalványozott burgonya, a munkások abban hagyták a munkát és kijelentették, hogy addig nem hajlandók dolgozni, amíg nem kapnak burgonyát.

A gyár vezetősége ezután egyenesen Nagy Ferenc közéletmezési államtitkárnak tett jelentést a Burgonya-Központ eljárásáról. Az államtitkár érthetően meglepte a jelentés, felelősségre vont a Burgonya-Központ vezetőségét, de mivel kielégítő magyarázatot nem kapott, bizott-

ságot küldött le Aradra, hogy közvetlen tárgyalások útján szerezzen a bizottság adatokat az ominózus krumplicsügyben. A bizottság vezetője Bud miniszteri tanácsos, aki három tisztviselővel ma reggel érkezett Aradra. Délelőtt 10 órakor felkereste a bizottságot Szántay Lajos főhadnagy, a hadfelszerelési gyárak katonai parancsnoka és Green Nándor főkapitány. A bizottság még a délelőtt folyamán megjelent a waggongyárban, ahol egész napon át tanácskozott a gyár vezetőjével és a munkások képviselőivel.

Az aradi borpiac.

(Saját tudósítónktól.) Ugy lát-szik, hogy a borpiac kezd élénkebbé válni s a vevők megbízottai különösen bécsi nagyobb cégek ügynökei, de az aradi nagyobb ügynökök is, kint járnak a Hegyalján és érdeklődnek, tájékozódnak, adatokat szereznek be. Az árak természetesen szilárdak és folytonosan emelkedő tendencia észlelhető.

Az Aradi Közlöny tudósítója kérdést intézett Bódi Bódoghhoz a Szőlősgazdák Egyesületének elnökéhez, aki most az általa indított borkiviteli akcióval van elfoglalva és tőle a következő nyilatkozatot kapta:

— A Szőlősgazdák Egyesülete nagyobb mennyiségű bor kivételére eszközölt ki engedélyt a földművelésügyi miniszteriumtól és felszólította a gazdákat, hogy jelentsék be, mennyi és milyen minőségű, kivételre alkalmas boruk van. Eddig tizenkét-ezer hektolitert jelentettek be. Az egyesület a saját költségén ezt a bort megvizsgálta, szesz tartalmát megállapítja és jegyzékbe foglalja, hogy amikor eljön az exportra alkalmas idő, akkor teljesen készen álljon ezzel a mozgalommal.

— Ami a borpiac jelenlegi helyzetét illeti, azt mondhatom, hogy egyelőre csak szórványosan jelentkeznek vevők, azonban valamennyi öt koronát ígér a borért. Az üzlet még nem jutott a rendes mederbe. A bepincézett borok olcsón nem kaphatók, akinek szüksége van árura, az el fog jönni és meg fogja fizetni annak értékét épp úgy, mint az minden más cikknél történik. A termelők tartózkodóak. Általában azt mondhatom, hogy a vörös bor ára 6—7 korona, a fehér boré 5—6 korona. A vásárlás rövidesen meg fog indulni, mert már bécsi és aradi nagyobb ügynökök felkeresik a hegyalját és érdeklődnek.

Hadik gróf helyettese

az aradi városkázán.

Arad vádírata a központok ellen. — Exterde báró érdekes nyilatkozata

Hadik János gróf közlelmezési miniszter helyett az Országos Közlelmezési Hivatal kebelében összeállított bizottság érkezett tegnap este Aradra Bud János miniszteri tanácsos elnökletével azért, hogy megállapítsa az aradi hadfelszerelési üzemek munkásainak a Burgonyaközpont ellen tett feljelentését. A vizsgálóbizottság ma befejezte működését, amint éről lapunk más helyén megemlékezünk, holnap reggel pedig látogatást tesz az aradi városi közlelmezési hivatalban és megvizsgálja annak ügymenetét, azután pedig meghallgatja a város közlelmezési kivánságait. Hogy mi fog holnap a városi közlelmezési hivatalban történni, arra nézve kérdést intéztünk Exterde Kálmán báróhoz, a közlelmezési hivatal vezetőjéhez, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette az Aradi Közlöny számára:

— Amennyire sajnáljuk, hogy Hadik gróf Öccellenciája nemjón Aradra, ugyanúgy örülünk, hogy a közlelmezési hivatal vizsgálóbizottságát fogadhatjuk és feltárhathatjuk előtte mindama sérelmeinket és panaszainkat, amelyeket Hadik ökegyelmességének szeretünk volna elmondani. Mert az, amit a különböző központok a vidéki városokkal és így Araddal is elkövetnek, valóban minden képzeltet felülmúl és csak akkor hihető ha aktákkal és számadatokkal dokumentáljuk a központok eljárását. Még szeptember elején kértünk a város számára megfelelő mennyiségű burgonyát, akkor azonban azt válaszolták, hogy az Országos Közlelmezési Hivatal majd gondoskodik a városról.

A múlt hó végén hatvan vagon burgonyát ajánlottak Aradnak Brassó környékéről maximális áron felül.

Tekintettel a közeledő télre és okulva a multak szomorú tapasztalatain, elhatároztuk, hogy a város számára maximális árnál drágábban megvesszük a burgonyát, mert ezzel csaknem egész télen át elláthatjuk a lakosságot. Sürgősen kértünk szállítási igazolványt a Burgonyaközponttól, amely azonban azt a távirati választ küldte, hogy szállítási engedélyt nem ad, mert Aradról az Országos Közlelmezési Hivatal fog gondoskodni. Burgonyát még mindig nem kaptunk, ellenben a hatvan vaggont a Brassó környékiek megvásárolták.

— Szeptemberben 75600. szám alatt rendeletet intézett a közlelmezési miniszter a polgármesterhez és köteletségévé tette, hogy savanyított káposztáról télire gondoskodjék. Bejelentettük, hogy nekünk ötven vagon káposztára van szükségünk, s kértük ennek kiutalását, mert Aradon és környékén alig néhány vagon káposzta termett. A savanyításról majd mi gondoskodunk. Erre nem kaptunk választ. Privátim értesültem, hogy Debrecen környékén ötven vagon káposztát kaphatna a város a maximálisnál magasabb áron. Örömmel kaptam rajta és a Zöldség, főzelék és gyümölcsközponttól táviratilag kértem szállítási igazolványt. Ez a központ azonban rövi-

den azt felelte: „Hajdu vármegyéből káposzta nem szállítható.” Ugyanezt a kérelmet most Hadik öccellenciájának szeretjük volna újból előterjeszteni.

— Furcsa dolog történt a lisztel is. Augusztus 15-én negyven vagon lisztet utaltak ki, szeptember 15-éig való fogyasztásra. Szeptember elején rendeletileg utasítottak bennünket, hogy az eddig megállapított 7 (hét) kilogram havi fejadagot emeljük fel a gyári munkásoknál 12 kgra, az éjjeli munkásoknál 9 és fél kgra, a polgárság többi részénél 8 kg. 40 dekára, a szülő anyáknál pedig 20 százalékkal magasabbra. Sürgősen azt közöltük ekkor az Országos Közlelmezési Hivatallal hogy a fejadagok felemelése esefén havonként nem 40, hanem 48 vaggonra van szüksége Arad lakosságának és kértük ennek kiutalását. Kérvényünket Barabás főispán vitte fel a Közlelmezési Hivatalba és ott belátjuk kérelmünk alaposágát; a leghatározottabban meg is ígérték a 48 vagon kiutalását.

Sajnos, azonban még mindig nem utalták ki a 48 vaggont.

Mi azonban ennek dacára a gyári és éjjeli munkásoknak és a szülő anyáknak már eddig is kiutaltuk a felemelt mennyiséget és e hó 15-étől fogva a lakosság többi része is megkapja a felemelt fejadagokat. Természetesen a többiet a következő havi kvantumból előlegezzük önmagunknak.

— Nagy gondot okozott a városnak a zsirhiány és ezért hat héttel ezelőtt elhatároztuk, hogy hater darab sertést fogunk hizlatatni. Ez ügyben már tárgyalunk is különböző vállalkozókkal, akik csak azt kötötték ki, hogy a város szerezzen tengerit. Kértük a Közlelmezési Hivatalt, hogy legalább előlegezzen nekünk tengerit a hizlalás megkezdése céljából. Felterjesztésünkre azonban máig sem kaptunk választ. Privátim tudtam meg, hogy Arad környéki falvakban nagy mennyiségű sertés hizik közlelmezési célokra. Arra kértük a Közlelmezési Hivatalt hogy e sertéseket utaják ki Aradnak s egyelőre legalább a már kész ötven darab sertést engedjék át nekünk. E kérelmünket Barabás főispán ur röviddel ezelőtt újból az Országos Hivatal elé terjesztette. Hogy mi lesz a sorsa, nem tudom.

— Julius óta nem kaptunk finomított cukrot. Még szeptember 15-én értesített a Cukorközpont, hogy hét vaggont utalt ki Aradnak és a pénz el is küldték érte. Arra kértük a Cukorközpontot, hogy ne a selypi és cservenkai, hanem a mezőhegyesi cukorgyárból küldesse a cukrot, mert az jó és a gyár közel van Aradhoz. Erre azonban még mindig nem jött válasz és a szeptember 15-én kiutalt, cukor még mindig nem érkezett meg. Különbösen panaszt emeltünk az Országos Hivatalnál a legutóbb kapott büzös és élvezhetetlen cukor miatt és kértük, hogy ezt olcsóbban adassák a városnak, mert annak előállítására kevesebbe kerül a gyárnak. Azt a választ kaptuk, hogy felterjesztésünket áttették a pénzügyminiszteriumhoz.

— Legutóbb hüvelyeseket, számit, hagymát és diót kértünk. Még október 19-én öt vagon dióra jelentettük be igényünket. A kért árakat nem kaptuk meg, ellenben jött öt métermázsza margarin, fogunk kapni kétszáz hordó heringet és bizonyosan az idén sem marad el az aszalt szilva. (=)

Erős tüzériégi tűz Flandriában.

Berlin, november 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja:

A flandriai harcvonalon az ellenség nem ismételte meg támadásait. A tüzériégi tevékenység élénk maradt. Főleg az Isermentén levő szakaszok ellen és Passchandaele mellett fokozódott. Dixmuiden városa heves akantatuz alatt állott. Pölkapellelől északra és Armentieres mellet angol felderítő osztagokat visszavertünk.

A német trónörökös hadcsoportja:

Az Aillette lapályon vivott sikeres előtéri harcokból francia foglyokat szállítottunk be.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja:

A Sundgauban a már napok óta élénk tüzériégi tevékenység a Rajna-Rhone-i csatorna két oldalán nagy tevékenységre fokozódott. Francia rohamcsapatok a csatornától északra és délre a délután folyamán előretörték. Ammersweiler mellett az ellenséget visszavetettük. Heidweilertől nyugatra árokreszeink kézen maradtak. A franciáknak este itt megújított támadásai nagy veszteségeikkel összeomlottak. Az ellenség november harmadika óta légi harcban és repülőátadások elleni védőtüzünk következtében huszonnégy repülőgépet vezetett. Wusthof hadnagy 24-ik és 25-ik légi győzelmét aratta.

Keleti harctér:

Brodynál és a Moldova mentén a tűz időnként feléledt.

Macedon arcvonal:

A Cserna hajásában a tüzériégi tevékenység ismét megerősödött. — Ludendorff.

OLVASSA NAPONTA

az „Aradi Közlöny“ apróhirdetéseit. Hétköznap 50—60, vasárnap és ünnepnap 100—120 különféle apróhirdetés található az „Aradi Közlöny“-ben. —: —:

Lenin Pétervár ura.

(Fegyverszünetet és rögtönös békét követel.)

(Telefon.) Budapest. A pétervári eseményekről érkezett és az Aradi Közlöny más helyén közölt töredékes távirat kiegészítéséül a sajtóhadiszállás a következőket jelenti: A legutóbbi események által Oroszországban teremtett helyzetet érthetően tárja fel a pétervári munkás- és katonatanács felhívása, a melyben a hadsereggel közli, hogy a pétervári helyőrség és proletárság Kerenszki kormányát vérontás nélkül megbuktatta. A munkás- és katonatanács a bukást üdvözölte és elismeri a hadi forradalmi bizottság intézkedési jogát. A katonákat felszólítja, hogy a parancsnoki hatóságokat ellenőrizzék; az olyan tisztet, akik nyíltan és egyenesen nem csatlakoznak a forradalomhoz, mint ellenségeket le kell tartóztatni. Programja: 1. A demokráta béke azonnali felajánlása. 2. a nagybirtokosok földjének átadása a parasztnak. 3. a hatalom átadása a tanácsoknak és az alkotmányozó gyűlés azonnali összehívása.

Az összes századbizottságokhoz intézett felhívásban közlik, hogy a nagy orosz kongresszus elhatározta a Kerenszki által újból meghonosított halálbüntetés eltörlését.

Ezután ez a távirat is beszámol a katonai és munkástanács hozott határozatairól többek között arról, hogy politikai eseményekért fogságban levő katonák, tiszték, szabadon bocsátandók, arról, hogy a minisztereket letartóztatták és hogy Kerenszki elmenekült, letartóztatására parancsot adtak ki, az összes vasuti alkalmazottakat felszólították, hogy a vasuti vonalakon a teljes rend fenntartására intézkedéseket tegyenek.

Közlik azután az összes hadsereg és hadosztály tanácsokkal, hogy megnyílik a tanácsok kongresszusa, küldjenek megbízottat erre. Ha nem vesznek részt olyan kérdések megoldásában, melyek a forradalom sorsáról döntenek, oly bünt követnek el, melyet a világtörténelem nem ismer. Minden 25 ezer ember válasszon egy megbízottat és azt küldje a kongresszusra, aláírva: Pétervári Munkás- és katonatanács.

Lugano. Az olasz sajtó a kilátásba helyezett angol és francia segítséget nem tekinti elegendőnek arra, hogy Oroszország helyzetét megmentsék és

most már kétségbeesetten Oroszország fegyveres segítségét kívánják.

London. A Reuter ügynökség a hivatalos pétervári távirati ügynökségtől, amely a maximálisták kezében van, jelentést kapott, amely közli, hogy a maximálisták hatalmukba ejtették a fővárost és a minisztereket letartóztatták. Lenin a mozgalom vezetője fegyverszünetet és rögtön békét követel.

250,000 fogoly, 2300 ágyu.

Budapest, november 8. Hivatalos.

Olasz harotér.

Jenő főherceg tábornagy szövetséges hadseregei táradhatatlanul üldözve az ellenséget, tegnap a Livenza-ig előretörték. Az ellenség a folyón való átkelésével szemben mindenütt a leghevsebb ellenállást fejtette ki. De osztrák-magyar és német csapatok több helyen visszaverték és további visszavonulásra kényszerítették. Az olaszok a hegységben is számos ponton szívósan ellenállanak. Tolmezztól délre, arcvonalunk mögött egy vitéz olasz csoport a harminchadodik hadosztály parancsnokságnak vezetése alatt a San saeoni védelmi művekre támaszkodva hegyi csapataink és német vadászok átkaroló támadásaival szemben napokig tartotta magát. Csak tegnapelőtt szüntették be az olasz ágyuk a tüzelést. Tegnap a teljesen elvágtat ellenség felrobbantotta a védelmi műveket. Arra irányuló kísérletei, hogy keresztülvágja magát, meghiúsultak. A néhány ezer főből álló ellenség becsületes harc után, letette a fegyvert. A vidéket megtisztítjuk a szétugrasztottaktól. A Cadore párkányegységeiben és a Primoerben is heves összeütközésekre került a sor. Csapataink fontos pontokat kerítették hatalmukba. Foglyokban és zsákmányban tegnap egy tábornok, egy hadosztály-törzs, két ezredes, egyszázhatvan tiszti, tízenhét ezer főnyi legénység, nyolcvan ágyu és hat repülőgép került a szövetségesek kezére. A foglyok száma ezzel kétezerháromezre, a zsákmányolt ágyuk pedig kétezerháromezre emelkedett.

Keleti harotér és Albánia.

Változatlan. Vezérkar főnöke.

Berlin, november 6. (Hivatalos.) A nagyjóhadiszállás jelenti: **Olasz harotér:** A hegyi utakon előnyemű osztagaink megtörték az ellenséges utóvédék ellenállását. A Tagliamento közepfolyása mentén, Tolmezzo és Gemona között és a Monte san saeoni állandó védelmi műveknél meg kitartó ellenség elől hadosztályaink átkaroló támadása elvágta a visszavonulás útját. Eddig tízenhét ezer olasz, köztük egy tábornok, nyolcvan ágyuval kénytelen volt megadni magát. A síkságon a Livenza mentén harcok fejlődtek. Német és osztrák-magyar hadosztályok dacára annak, hogy a hídfakat elpusztították, friss nekimentással kiküzdötték az átkelést a folyón és az ellenséget nyugat felé visszavetették. A foglyok száma több mint kétezerháromezre, a zsákmányolt ágyuk pedig több mint kétezerháromezre emelkedett. Ludendorff. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Megalakul Aradon a lakáshivatal.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny megírta, hogy a kormány rendeletet adott ki, a melyben a lakáskérdést, illetve a lakó és lakásadó viszonyát szabályozza. Egyik lényeges pontja a rendeletnek úgy intézkedik, hogy ugynevezett lakáshivatal fogja megállapítani, hogy mely esetekben emelhető a ház-bér és mely esetekben nem. A rendeletet a napokban már le is közölte a hivatalos Budapesti Közlöny.

A rendeletnek a lakáshivatalra vonatkozó kitételeit többben félre kell hagyni. A rendelet ugyanis azt mondja, hogy a vá-

rosokban létesíthető a hivatal, a miből sokan arra a következtetésre jutottak, hogy a város csak abban az esetben alakítja meg a hivatalt, ha éppen akarja. A dolog azonban úgy áll. Ha a város nem hajlandó megalakítani a lakáshivatalt és vitás lakbér-emelési kérdések mégis felmerülnek, akkor maga a belügyminiszter utasítja a várost a lakásbizottság megalakítására, amely a hivatalt életbe hívja.

Aradon ez az eset előreláthatólag nem fog bekövetkezni, mert a tanács, amelynek hatáskörébe tartozik a lakásbizottság megalakítása, egyik legközelebbi ülésén meg is fogja azt alakítani. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Varjassy Lajos

polgármesterhez, aki a következő kijelentést tette:

— Eddig csak a hivatalos lapból ismerem a rendeletet. De mihielyt megérkezik a Belügyi Közlöny, vagy a belügyminiszternek a törvényhatósághoz intézett rendelete, azonnal összehívom a tanácsot és előterjesztem a lakásbizottság megalakítására vonatkozó javaslatomat. Ez mindössze csak néhány nap kérdése.

Eckhardt Vilmos

vállalja a jelöltséget.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny megírta, hogy a makói függetlenségi polgárok egy része nincs megelégedve a Károlyi párt jelöltjével és ezért újlag felajánlotta Eckhardt Vilmosnak a képviselőjelöltséget. Eckhardt vállalta azt és nyílt levelet intézett választóihoz, melyben bejelenti, hogy a harmónia kedvéért egy időre félreállt, azonban azt kellett tapasztalnia, hogy ezzel nem sikerült megteremteni az egységet. Másrészt pedig személyes megtámadtatásban részesült és ez vérgig sérti nemcsak az ő egyéni önérzetét, de mindazoknak lelkét, akik vele egy uton járnak. Programja az 1848-as ideál, a komoly szociális tartalommal telített demokrácia.

A tőzsde reform reformja.

Budapest. A tőzsdetagok által kiküldött bizottság ma lépett érintkezésbe a tőzsdetanács tagjaival s sikerült egy megállapodást létrehozni, amely hivatva van a feldúlt kedélyeket megnyugtanni. Eszerint a hitess ügynökök intézményét fenntartják, de az ügynökök nem egy helyen fognak állni, hanem felosztva a korlátok között. A korlátpapírok közül kivesszük azokat, amelyekből több, mint 125 ezer részvény van forgalomban. Így tehát a Fabank és a Salgótarjáni a kulissza pirosok közé kerül. A forgalom a kulissza értékekben teljesen szabadabbá válik. A 13-ára megállapított fizetési napot fenntartják.

Nincs pártegyesülés.

Budapest. Amonyi Albert gróf a függetlenségi pártban a párt egyesítés kérdésében ma kijelentette, hogy a híressétek legalábbis időelőttiek. És csak akkor lehet szó a pártegyesülésről, ha mindazon elvi és tárgyi nehézségek elháríthatnak, amelyek ezidőszertint még fenn forognak. És ha a kormányt támogató pártok mindegyike az új alakulásban teljes politikai integritásával lép be. Különben sem lehetne bevezetni tényekről beszélni akkor, amikor az érdekelte pártok tekintetbe határozato nem hoznak.

HIREK.

Békehausse a genfi tőzsdén.

(Telefon.) Genf. Olaszország katasztrófája az itteni börzén erős hausse-mozgalmat hozott, amely az általános békereményekre vezethető vissza. Svájci körökben az a nézet van elterjedve hogy az entente most már hajlandó volna a béketárgyalásokra.

Berlin. A Daily Chronicle az alsóház békevitájával kapcsolatban írja, hogy a porosz militarizmus az olaszországi sikerek után annyira megerősödött, hogy a béke csak olyan feltételek mellett képzelhető el, amelyek ennek a militarizmusnak kedveznek. Éppen ezért Olaszország katasztrófája egyelőre kizárja a békekijáratásokat. Ezzel szemben a Daily News az entente békefeltételeinek megállapítását kívánja, hogy a népek ne legyenek kénytelenek teljes kimerülésükig harcolni.

Genf. A Neue Zürcher Zeitung értesülése szerint a svájci szabadkőműves páholyok nemzetközi kongresszusra akarják meghívni a szabadkőműveseket, hogy a béketárgyalások megindításának útját egyenesítsék.

— A lengyel kérdés megoldása.

Bécsből jelentik: Főhivatalosan jelentik, hogy Németország, Magyarország és Ausztria között a lengyel ügyben folyamatban lévő tárgyalások lefolyásáról és jelenlegi állásáról szóló berlini lapjelentések egyáltalán nem felelnek meg a tényeknek. A közös külügyminisztérium és a német birodalmi kormány között Czerin gróf berlini tartózkodása alatt voltak ugyan előzetes tárgyalások a kérdés megoldásának módjairól, amelyek kielégítő lefolyásnak voltak, de egyáltalán nem jutottak befejezésre. Annál kevésbé vezethetők konkrét megállapodásokra, mert az esetleg létesítendő megállapodásokhoz még más mértékadó tényezők lesznek hivatva hozzászólni.

— **A hírlapírókért.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatóságát kedden délután ülésre hívták össze, a melyen Krausz Simon vezérigazgató javaslatára százezer korona alapítványt szavaztak meg a tőzsdereform életbeléptetése alkalmából, a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete részére. Az ülésen Krausz Simon bejelentette azt az elhatározást, hogy egyidejűleg a saját régebbi tizennégyezer koronás alapítványát a hírlapírók nyugdíjintézeténél harmincezer koronára emeli fel.

— **Elesett a magyarialó kapitány.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Körülbelül egy évvel ezelőtt magyar politikai körökben sok szó esett Dietl kapitányról, akinek a magyarok iránti ellenszenvé köztudomása volt. Urmánczy Nándor képviselő egyik interpellációjában szelöztette is a kapitány botrányait. Az izgalmak akkor elsimultak. A politikai affér most tragikusan fejeződött be. Dietl kapitány az olasz fronton harcolt és a napokban ezredének Nagyszében állomásozó póttésztéhez értesítés érkezett, hogy a kapitány a diadalmas előnyomulás során megsebesült és egy kórházban meghalt.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor

Bécsi és berlini diplomataik a pétervári eseményekről.

Bécs. Az oroszországi események az itteni diplomáciai köröket nem lepték meg. Tudták, hogy a két szélső irány között előbb-utóbb összetűzésre kerül a dolog. Hogy az új forradalomnak váratlan sikere Lenin végleges győzelmét jelenti-e Kerenszki felett, vagy hogy még más meglepetések jönnek, nem mondható meg előre. Mindenesetre azt a tényt, hogy Kerenszki politikáját megbuktatták és hogy jelenleg a maximalisták jutottak hatalomra, fontos eseménynek tartják, amely esetleg hozzájárulhat ahhoz, hogy a béke gondolatát azentente hatalmaknak, mintegy parancsoló szükségét tüntessen fel. Semmi esetre sem szabad hiu reményeket táplálni külön béke lehetőségére iránt. Az orosz forradalmi pártok a külön béke gondolatát mindig elvetették és azt, mint nem demokrata békét érelyesen visszautasították. Kijelentették, hogy az nem lehet szándéka a forradalmi Oroszországnak, hogy a központi hatalmak hadseregét felszabadítsák, hogy azok megsemmisítő lökést kíséreljenek meg a nyugati hatalmak ellen. Lehetséges vitatkozni ama kérdés felett, helyes-e az a felfogás, hogy a nyugati hatalmak döntő veresége a demokrata békét és az entente által annyira felmagasztalt „népek önrendelkezési jogát” nem valósítja-e meg hamarabb, mint a teoretikus ragaszkodást, az úgynevezett demokratikus élvhez. Az entente hatalmaknak ültött a 11. órája, különösen, ha Olaszország felé néznek és

eszükbe jut, hogy a világtörténelem szereti az ismétléseket. A központi hatalmak által legyőzött Oroszország akarta a békét és forradalmat csinált, miután nem érhetette el. Az entente meghamisította a forradalom értelmét és Kerenszkit eszközzel használta fel, hogy Oroszországot újból a harc gondolatába kergesse. Kerenszki most szökésben van. Minisztereit letartóztatták. A pétervári helyőrség a maximalisták szolgálataiba lépett és Lenin egy nagy beszédet tartott a pétervári szovjetben, amelyben a rögtön béke kötést követelte. Akarja-e az entente, hogy hasonló ismétlődjenek Olaszországban?

Berlin. A pétervári események jelenleg minden más háttérbe szorítanak a belső válságot épűgy, mint az olasz összeomlást. Különösen, miután az az utóbbi a pétervári események következtében még végtetesebbé kezd válni. A helyzetet nyusodtan itélik meg.

Zürich. A megvert második és harmadik olasz hadsereg széles fronton menekül a Piave forrásvidéke és az Adriai tenger partja felé. Milánói hírvírtok szerint Velencéből az egyboltozatot pirosnak látják és azt következtetik, hogy a szomszédságban levő faivakat az olaszok már felgyújtották. A visszavonulás a legnagyobb rendetlenségben folyik. Nem hiszik, hogy az olaszok a Pjavenal erős ellenállást tudnának kifejteni.

Zürich. Rómából jelentik, hogy Páduát és Veronát a kormányhatóságok elhagyták.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelentik: Heiferich államtitkárnak a helyettes kancellári állásáról és porosz államminiszteri állásáról történt lemondását a császár elfogadta. Utóda Payer titkos tanácsos, birodalomgyűlési képviselő lesz.

— **Hétlőn szállítják a város fáját.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy a város a Faértékesítő Hivatal útján a közönségnek tüzelőifával való ellátására négyszáz wagon tüzelőifát kapott. A fát a város egyenlő arányban osztja szét az aradi fakereskedők között, akik azt 8 százalék haszon mellett fajegy ellenében fogják árusítani. Az első szállítmányt Seidner Sándor, akivel ma délután Lőcs Rezső helyettes polgármester jelenlétében Kotzander Ignác a fakiosztás kezelője a kötlevelet megkötötte, már hétlőn kezd szállítani a nála megrendelt és a Faértékesítő Hivatal útján kiutalt 150 wagon fát. A fakiosztó-bizottság hétfőn ülést tart, amelyen meg fogja alapítani, hogy a közönség köréből kik fognak kapni a fából.

Ezek részére a fajegyeket ki fogják osztani és e jegyek ellenében az aradi fakereskedők bármelyike köteles lesz a fát maximális áron kiadni.

— **Halálozások.** Brummer Kálmáné, szül. Gansel Hermine, Brummer Kálmán perjamosi tekin télyes kereskedő neje meghalt. A nagy tiszteltben állott urinőt, akinek elhunytával Brázay Emil tartalékos főhadnagy édesanyját gyászolja. — öszinte részvétellel kísérte utolsó útjára az egész község.

Özvegy Valenta Andrásné 74 éves korában elhunyt.

— **Hitszónoklat.** A főrabbi a pénteken fél 5 órakor kezdő isteni tisztelői szentbeszédet fog tartani.

— **Adományok.** Králits Béla Muszkáról hadi árvaik részére 5, rokkant katonák részére 5, Vak katonák részére 5, Vörös Kereszt részére 5, összesen husz koronát küldött.

— Kártyások — csevegése.

Egy aradi kávéházban három ur ül és kártyázik. Egyszerre egyik élesen ránéz szomszédja kezére, és felkiált: — Te hirtvány, csaini akarsz? Ez mégis szentelenség és ha azonnal...

Az ilyen módon aposztrofált kártyás nyugodtan válaszolt: — Tudod mit? Bizosíthatlak, hogy te nem zabolhatsz az én becsületemben. Egy olyan ember, aki kimondottan csalásból él, aki a kincstártól tíz vaszonbört lopott, aki a szegény hadi özvegyektől szedeigéssel az utolsó krajcárt is kicsalta és annyi évig nem élhet, amennyi fezyháza érdemel...

Ekkor türejetlenül szakította félbe a civakodó beszédét a harmadik: — De uraim, játszunk itt, vagy csevegünk?

— **Kiváltandók az új cselédkönyvek.** A magyar királyi belügyminiszter urnak 63300/1917. számú körrendelete értelmében közhírré teszem, hogy az 1876. évi XIII. törvényeikk rendelkezési alá eső házi (beiső) cselédek 1918. január hó 1-től kezdődőleg új cselédkönyvvel lesznek ellátva, mely cselédkönyvbe a tulajdonos (cseléd) arképe is beillesztve kell, hogy legyen. Ezen új cselédkönyveket Aradon a rendőrkapitányság bejelentési hivatala fogja kiállítani, ára 60 fillérben van megállapítva s helyegdíja 30 fillér. A régi, most használatban levő cselédkönyveket tulajdonosaik 1918. december 31-ig használhatják, de kötelesek ezen idő alatt arképüknek és régi cselédkönyvük beszolgotatása mellett új cselédkönyvet váltani, mert 1919. január 1-től a régi cselédkönyvek érvénytelenné válnak. 1919. január 1-től régi cselédkönyvvel szolgálathba lépni, cselédet elhelyezni, cselédet felfogadni büntetés terhe alatt tilos.

— **Adományok.** Néhai szamosújvári-németi Dániel József és neje Schweitzer Regina valamint Schweitzer Amalia emlékére kmgv. címén Schelly Mátyásné és Eissen Józsefné 20—20, a Napközi Otthon céljára néhai Tonesz Ede ravatalára szánt kmgv. öz. Weil Alajosné 20, halottak napi virág mgv. Vásárhelyi Jánosné 50, Dr. Borsos Béláné 20, Walder Gyuláné 10, ezenkívül Burza Simonné 50, N. N. 88.20. Ipokai Tóth Lajosné 20, Berzsényi Béláné 20, Weisz Lajosné 10, és Ferch Iruska 10 kort. adományoztak a Nővédelmi Hivatalnak. — A 3-iki tánckoncert tiszta jövedelme 948.40 kor.. Felülfizetni szivesek voltak Purgly László 80, Biró Albert 20, Mandl Vilmos dr. 10 Hász Erzsébet 6, Haller Józsa 5. — Jégymegváltás címén Lakatos Ottó dr. 20. A szegények részére beérkezett természetbeni adományok Müller Nádonné gyűjtése 45 drb. kalács, Inokai Tóth Lajosné 2 drb. házi-szappan, Burza Simonné 3 drb. télikabát, Schelly Mátyásné 1 drb. ruha. Mindezen nagylelkű adakozóknak halás köszönetet mond a hivatal nevében Baross Boris ügyv. alelnök. Egyben a Nővédelmi Hivatal iránt, oly nemes lélekkel érdeklődő közönségnek szives tudomására hozzuk, hogy a hivatal helyiségét Salgó-s. 8 sz. I. em. helyeztük át.

Kedélyes művész estély.
Alexander M. és neje és a spányol thelepotista nő Donna Anna Stella, folyó hó 11-én este fél 9 órakor a Kulturpalota díszteremében tartandó művész-estélyük iránt a közönség körében nagy az érdeklődés. A jegyek nagy része már elfogyott s valószínűleg felt ház fogja végigélvezni a nem minden alkalomkor kifürkösztö érdekes, mulattató előadást. Sok derűt, kacagást fog kiváltani különösen, amit Donna Anna Stella gondolatolvasó és thelepotista mutat be. Jegyek előre válthatók özv. Hammerschlag Lánótné dohánytözsdejében, Andrassy-tér 15.

Köszönetnyilvánítás. Erdélyi Pál néhai neje, Simai Ilona emlékére 3000 koronás hadi kölcsönkötvényt, Verzár István néhai neje, rétháti Kövér Szilárdka emlékére 400 koronát, Dományi József 80-ik születésnapja alkalmából néhai neje emlékére 500 koronát adott a polgári jótékony nőegyletnek, mely nemes adományokért hálás köszönetet mond özv. Purgly Lajosné fővédasszony.

Brandes D.-cég a következőket közli: Pár hónap óta az arany rohamosan emelkedett, úgy hogy a legmagasabb árakat fizették. Ma azonban hirtelen esés következett be, úgy, hogy azért az aranyért, amelyért még két héttel ezelőtt 10—10 és fél koronát fizettek, most csak 7 és fél koronát adnak, ma pedig úgy áll a helyzet, hogy az aranyművesek és ékszereszek egyáltalán nem vesznek aranyat, mert az áráról nem tudják magukat tájékoztatni. Brandes D. aradi aranybevaltó-cég (József főherceget) napokkal ezelőtt figyelmeztette a közönséget, hogy a magas áráért adja el aranyárut. Az áresés alkalmából felhívja a közönséget, hogy tartózkodják a szükségtelen eladástól, mindaddig, míg az árak ismét emelkednek nem lesznek. Miután a cég is jelenleg tájékozatlan az áráról, nem áll módjában árjegyzéket közölni.

Legjobb Könyvek címmel Az Érdekes Ujság kiadásában egy új és rendkívül olvasó regénysorozat indul, melynek első száma: *Móricz Zsigmond „Bovary ur”* című pompás regénye már megjelent, 64 kétféleszoros szedett tömör oldalon, Véghe Gusztáv művészi rajzu színes borítékával. Móricz Zsigmond regényének s a Legjobb Könyvek minden egyes számának ára csak 40 fillér. A Legjobb Könyvekből kétfelhetenként minden második hét kedden egy-egy új szám jelenik meg s mindegyik egy teljes befejezett regényt fog tartalmazni.

Könyvtárakat, hangjegyeket és festményeket vesz Kerpel.

KÖZGAZDASÁG.

KIMUTATÁS

az Aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság

ZÁLOGLEVELEIRŐL

(az 1876. évi XXXVI. t. c. 29. §-a értelmében.)

Az 1917. évi október 31-iki állomány szerint kitesz:

Az intézet forgalomban lévő zálogleveleinek összege **K 5.487.300.—**

A záloglevelek biztosítására szolgáló kölcsönök összege **K 6.043.788.83**

Az ingatlanok értéke, melyek alapján e kölcsönök engedélyeztettek **K 18.227.353.—**

A záloglevelek külön biztosítására szolgál ezen felül a takarékpénztár tulajdonát képező záloglevél-biztosítási alap, mely a következő értékekben van elhelyezve:

557.500 K n. é. 4%-os magyar koronajáradék 476:— **K 423.700.—**

Kelt Aradon, 1917. november 8.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság **igazgatósága.** 7404

Mozgóképszínház.

* **Uránia műsor:** nov. 9—11. péntek, szombat, vasárnap Vér és arany (amerikai pénlogenda.)

* **Vér és arany.** (Amerikai dráma az Urániában.) A Fedák film után a színház második műsoránál egy külföldi attrakciót választott. A pénz legendáját dolgozza fel a film, melyben egymással szemben állnak a vérző, dolgozó munkások és a mindég éhes milliárdos. Míg a palotában a tőke az élvezetekben tobzódik, addig piszkos kunyhókban éhen pusztulnak a dolgozó kezű emberek. A nyomor azután erőszakosságra tüzel a munkásokat, kik elérik, hogy a milliárdos mégis csak becsülni kezdi őket. Amerikai film ez tárgyban, feldolgozásban. A kép hetek óta szerepel a Budapesti Omnia műsorán és az Uránia az első, amely a képet vidéken bemutatja. — **Jókai Mór: Fekete gyémántok I.,** mely a szezon legnagyobb sikere volt s mely egy hónapon keresztül vonzott zsutolt házakat a fővárosban, legközelebb az Urániában kerül bemutatásra.

A szerkesztésért felel:

STAUBER JÓZSEF.

Valenta Vilma, Ilona, Etelka férj. Gyurik Gyuláné, Gyula és Kálmán gyermekei a maguk, úgy az albíroztak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a lelejtethető és hűszeretett édesanyja, nagyanya, anyós, sógornő, rokon és jobaráró

özv. Valenta Andrásné szül. **Verzár Róza**

1. évi november hó 7-én éjjel 12 órakor, életének 74-ik évében, hosszas szenvedés után a Minenható rendelkezéséhez képest törtébt gyászos elhunytát.

Az istenben boldogult földi maradványai 1. évi november hó 10-én d u 3 órakor fogtak a Tököl-tér 8. sz. grásházából, a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a helybeli első temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunyt lelki üdvéért 1. hó 15-én délelőtt fél 8 órakor fog a helybeli főtemplomban a szentegyházban az egyháziak bemutatattatni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1917. november hó 7-én.

Gyurik Gyula, Valenta Gyuláné szül. Kovács Margit, Valenta Kálmáné szül. Bonis Zeuzsanna veje és menyét. Valenta Irén, Gyurik Rózsika, Gyurik Etelka, Gyurik Irénke unokái. özv. Rozsár Györgyné szül. Valenta Paulina sógorúja és az összes rokonság. 7575

Varga Imre első temetk. int. Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal 37. éjjeli szolgálat 738.

Fehér és tarka ökrök és gulyabeli marhák eladók.

Értekezni **Justh-gazdaság** intézőségénél **Tornya.** 7562

A Fehér Kereszt táncterem berendezés
6 nagy tükör, lusterek, melyek díszterem és templomvilágításra nagyon alkalmasak, **eladók.**

Bővebbet a Fehér Kereszt irodában délelőtt 11—12 között. 7564

Bartháné kozmetikai műterme, Batthyány-u. 10.

Szépségápolás. Arcmasszage. Hajfestés

Szeplőt, mitessert, **hámlassztás** által eltávolítok. Arcámlasztást 1 óra alatt is eszközölök. Üregedő arcáról ráncokat eltüntetlek. Tanácsot és szerket vidékre is készséggel adok. **Bartháné.** 4941

Eladó lokomobil és gőzmotorok.

Barza állomás melletti urad. majorban egy öreg 8-as Clayton gőzkazán eladó, azonnali átvétel mellett, 1200 koronáért. Bármikor vorattal megtekinthető. — Eladó továbbá 3 darab 2 lóerős gőzmotor (beépített) egyenként 1200 koronáért s egy egész körü löszénaprés. Megtekinthető Borosszébes állomás melletti urad. majorban. Ugyanitt erős szecskavágó is eladó. 7557

Budapesti fémáruháros egy nélkülözhetetlen és jelenleg nagyon is aktuális, szabadalmazott cikke Arad-, Csanád- és Bekésvármegyére. Ezen cikk teljesen fölöslegessé teszi a cipő további megtalpatatását és minden rászegezés vagy rácsavarás nélkül

pillanat alatt a cipőre fel és lecsatolható

Szabályozható kisebbre-nagyobbra s így egy pár védővel több pár cipő éveken át megvédhető. Teljesen zajtalan, észrevétlenül végig simul a cipő talpon és a legkényesebb izlést is kielégíti. 7529

Kapható:

Hoffmann Sándor cégnél

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

Vidéki képviselők kerestetnek. Viszontelárusítóknak árkedvezmény.

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, láb-badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Banne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 4 korona — fillér.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerosító szer, gigitó, a gyomorra és belakre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegnek részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 4 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 4 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

4845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat anélkül szívesen számíttjuk. Minden sor hirdetéséért 20 fillér. Vastagabb betűkkel 40 fillér. A vastagabb betűkkel írtakat kivéve azokat az aláhírdetéseket kell jelezni. A legkisebb hirdetés ára 10 sorig 2 koronára. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Hirdetéseket délután 1/2 óráig vehetnek fel. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket azüvegét, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„Halmi” vasárnap 6-7 órákor a jelzett helyen lesznek. 7563

Fiatallány, vagyonos ur barátságára vágyik. Leveletet a lap kiadóhivatalába jelezve „Jazmin” jellegre kérek. 7569

Alkalmazás.

Feltétlenül megbízható nő, egész napra uri házhoz ajánkozik. Süveg-tér 8. sz. Ugyanott egy butorozott szoba kiadó. 7566

Női és gyermek alsó, felsőruha varrását, javítását, olcsón készítik, a munkáért érte meg. Leveleket ajánlatokat kérek. Cím a kiadóban. 7567

Fiatallány raktárban, üzletben vagy irodában, megbízható állást keres. Cím a kiadóban. 7565

Ujgármező asszony vagy fiú 20-30 korona heti keresettel felvételnél Barna hírlapirodában. Arad, Zrínyi-utca. 7321

Deutsches Fräulein die auch im Hause mit hilfe zu einem 5 jährigen Knaben gesucht. Adresse in der Administration. 7560

Intelligens német kisasszony, gyermek mellé keresetik. Varrásán járások előnyben részesülnek. Cím a kiadóban. 7572

Egy 12 év, ki hasonló minőségben már alkalmazva volt, lehet rokkant katona is, a repülőgépi építkezésekhez felvételnél. Jelentkezni: ajánlatokat Fodor és Reisinger építész irodájában adnak le. 7370

Hadtörvény, vagy idősébb leány, egy önálló üzlet vezetéséhez keresetik. Müller J. és Fia, Arad. 7577

Gyakorlott gyorstűző, állandó alkalmazást nyar az Aradi Közlöny szerkesztőségében. Jelentkezni lehet délután 5-7 óra között.

Vétel és eladás.

Központi aranybevételek. Mindennemű aranyat a legmagasabb napi áron bevált Brändes árs- és ákzerész, József főherceg-ut. 12. sz. (Lutheránus-templom mellett.) 5518

Elegéne uti vörösbunda, eladó. Megtekinthető Jozovitch szobánál, Andrassy-tér. 7358

Hegymagot makói örök, valamint petrózeleim és egyéb magvakat, úrszintén édes nemes tormaszószó, melyek csiraképeségéért, fajtisztségéért felelősséget vállalunk, legolcsóbb áron szállítunk. Foglalmat maximálisan, terméket piaci áron adunk el. Aranygalmi Rézvénytársaság, Makó. 551

Könyveket és könyvtárakat vesz Deák Béla könyvkereskedése, Pórray-utca. Telefon 902 szám. 4421

Alma, nagyobb mennyiségben, eladó. Bövebbet Körösvölgyi Pálunkaraktár, Andrassy-tér 5. Telefon 851. 7328

1200 mtr. drótkörrel, két dob hozzávaló felszereléssel, 8 drb. Travers vas. 1 drb. billenő eke, azonnal eladó. Megtekinthető Purgly Lajosné-utca 176 Értekezni Polnyi Pál, Aradtanya, Gábo-úthűs 2. szám. 7473

Kisebbségi fajta erősebb, eladó. Csernovits Péter-ut. 17. szám. 7524

Műanyagok

Megvételre keresetik. Bövebbet a kiadóhivatalban. 7502

Ingatlan.

Kisebbségi ház, nagy gyümölcsös kerttel, belvárosban, eladó. Bövebbet gróf Károly-ut. 14. 7571

Eladó ház. Gizella-utca 3. sz. emeletes ház, 10 évig adómentes, szabad kézi eladó. Bövebbet ugyanott. 6140

Szabadkő-tér 4. és Kövös-ut. 17. számú ház, eladó. 7570

Bérbérlés. 327 □-51 földterülettel, a város körében, előnyös feltételek mellett eladó. Bogsch Antal, Kövös-ut. 8. 7518

Különléte.

Egy műhely, vagy raktárnak megfelelő helyiség kiadó. Wesselényi-utca 34. 7565

Nagy rokkant helyiségek és nagy pincéket bérbe veszek. Ajánlatokat: Epszteln Simon, Buros Béni-ter 11. szám. 7547

Apróhirdetések

Az „Aradi Közlöny” részére felvételnél a Messenger-boy irodában, Deák Ferenc-ut. Barna Béla hirdetés- és hírlapirodájában Zrínyi-ut. és a Kossuth-utca papírüzletben.

Gyógyászat.

Hebe Vasas chímbera. Súlyos szar vérmegújítás, nápkór, gödölés, a vérszegénységből eredő megbajok, étvágytalanság, gyomorbetegségek, léz. alkalmas gyengeség ellen. Pécsián vörképző és vérjavító, biztos óvszer mellékhatások és minden infektívából eredő megbetegedés ellen egy lemeztételeknek, mint gyermekeknek. Ára 5.- kor. Rehis gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

As Anus

aranyér-kupokát mindenben pótolja a Hæmoroidal-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszerár. Hebe gyógyszerár Arad. 12

As Anus

tájdalomellapító Bengus balsamot teljesen pótolja a Hebe-Földes-téle tájdalomellapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengus balsam. Ára 3 korona. Földes gyógyszerár. Hebe gyógyszerár. 12

Előre és visszatérő

előkészített kezes kapható egyedül Ferenc-téri Vajdas-gyógyászorban. Ára: 2 koronára, nagy légegy 3 korona 50 fillér. 6171

Aranyat és ezüstöt

bevételek a legmagasabb áron. 14 koronára aranyat 7.50 kor. Ugyanott színtaranyat a legmagasabb áron eladunk. 7573

Gerber Henrik, Arad, Weiszor János-utca 15. sz.

1 WAGGON sárgalők

azonnali szállításra, 7559

eladó.

CSÁKY E. Fabian László-ut. 7. sz.

Néhány waggon egészséges 7576

takarmánytő

eladó.

Bövebbet Csermő állomás ad.

Vadászölömeget

4, 8 és 8 mm. űrtéle 60mm 2 kg.-on sokki szállít

Josef Schmidt

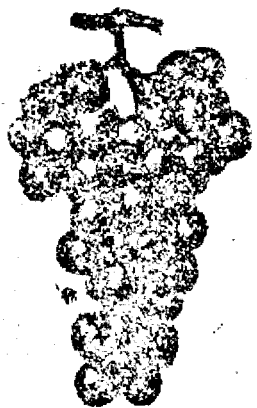
Bécs, XVIII. Theresienasse 45. Ára kg.-ként 15.00. Előre fizetés kg.-ként K. 5.-. Maradék átvenvétel. 7525

Mészárszék

és hentesüzem, jutányos árban

eladó

Tomosváron, haltszent miatt. Cím: Brück Salamon, Tomosvár-Belváros, Macey-utca 12. 7537

Szőlő-oltványokat

amerikai szőlő és gyökerecs vesszőket különféle fajta- és fajtisztségűekért jó áron, szőlő legdurább változatoknál a már évek óta elismert és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kiskörmendről első szőlőoltvány telep. Tulajdosos: 6447

CASPARI FRIGYES,

Hedgyes (Nagybükki m. ye.) 32. Fessék képez Árjegyzéket kérnél

Intézetünk

részére keresünk feltétlenül jó megjelenésű intelligens

urakat

fix fizetés és napidíj mellett, a 7-ik Hadikölsön jegyzés időtartalmára. Ajánlatokat „M. O. B.” jellegre a kiadóhivatalba. 7520

Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Meghívás

a Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon

XXV. rendes közgyűlésére,

mely Aradon, az Aradi és osanádi egyesült vasutak üléstermében, 1917. évi november hó 25-én délelőtt 10 órákor fog megtartatni.

NAPIREND:

- 1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzleti év eredményéről, továbbá a zárszámadások és mérleg előterjesztése, a felügyelő-bizottság jelentése és ezekkel kapcsolatban a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hovatfordítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
2. Tizenegy igazgatósági tagnak választása.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak választása az alapszabályok 29. §-a értelmében.
4. A felügyelő-bizottság jutalomdíjának megállapítása. (Alapszabályok 81. §-a.)
5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében esetleg előterjesztendő indítványok feletti határozathozatal.

Jegyzet. Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények vagy az ezekről nyilvános hitelintézetek által kiállított letéti jegyek legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt a következő helyeken letéteményezendők, és pedig:

- Aradon: az Arad-Osanádi Gazdasági Takarékpénztárnál,
Budapesten: az Első Magyar Iparbanknál (V. Nádor-utca 12.),
Wien-ben: Schoeller & Co. bankháznál (L. Wildpretmarkt 10.) és a K. k. priv. allgemeine Verkehrsbank-nál (L. Wipplingerstrasse 28.)

Az igazgatóság.